

NAPI KISLEXIKON

a szabályozás előnyeiről

A szabályozás követ-keztében egészen új Tisza folyó született, mely igen sokat veszített régi természetéből.

● Árvizek szempontjából?

Az átvágásoknak köszönhető, hogy 1420-ról 977 kilométerre (ebből 579 a magyarországi szakasz) rövidült a folyó, s ezzel megnövekedett esése is. A védőgátak rendszere lecsökkentette a nyílt árter nagyságát. Meggyorsult az árvizek levonulása-
nak sebessége, s megrövidült a kiöntések tartama. A szabályozás kíváló eredménye, hogy míg a régi árvizek 5–6 hónapig tartottak, (Sze-
ged, 1855:180, 1876:160, 1879:186 nap), az újab-
bak legfeljebb két és fél hónapig.

● Kell-e kotorni?

A folyó esése a for-
rástól a torkolatig mint-
egy 1600 méter, de sza-
kaszonként nagy az el-
térés. A Felső-Tiszaé
kb. 1570, a Középső- és
Alsó-Tiszaé mindössze
30 méter körüli. Szeged-
től lefelé, a torkolatig,
alig néhány centiméter.
A torkolati szakasz esé-
sét a Duna is befolyá-
solja. Ha a Duna nagy,
a Tisza egész alsó sza-
kaszát visszaduzzasztja,
s ilyenkor az esés alig
néhány milliméter kilo-
méterenként. A kisvizek
szintje a szabályozás
után egyre süllyedt,
ugyanaz a vízmennyi-
ség alacsonyabb réteg-
ben folyik le, mint e-
zelőtt, mivel az árvízi
meder összeszorítása és
a nagyobb esés követ-
keztében a folyás gyor-
sabbá vált, s a Tisza
egyre jobban beágyazó-
dott medrébe. Teljesen
alapatlan az az híreszte-
lés, hogy a Tisza feltöl-
tené medrét. Ellenkező-
leg: kimélyítette. Nyíl-
vánvaló, hogy kotrására
sincs semmi szükség.
Kotorni csak ott szok-
tak, ahol — mint a
Felső-Dunán — az úgy-
nevezett vezérárok fel-
lészapolódik, vagy az
olyan mederépítő, erő-
sen hordalékos folyók-
nál, mint amilyen a Pó.
A Tiszán csupán ho-
mókkitermelés céljából
adnak engedélyt kotrás-
ra, de akkor is csak
módjával.

● Ármentesítés?

A legnagyobb ered-
mény kétségtelenül az
ármentesítéssel nyert
sok, s általában kitűnő
talajú termőterület. Ma-
gyarország egynegyede
a múlt században vég-
hezvitt ármentesítésnek
köszönhető a mezőgaz-
dasági termelés bizton-
sága. A Tiszavölgyben
több mint 3 millió ka-
tasztrális hold területet
*hódítottak el a folyótól.

Nem jár a vonat

A MAV vezérigazgatósága
közti, hogy a Fehérgyarmat-
Zajta, Tiborszállás—Agerdó-
major, Gyula—Kötegyán,
Kötegyán—Vésztő és Vésztő
—Szeghalom közötti vasút-
vonalon az árvíz a pályát
súlyosan megrongálta, ezért
a vonatforgalom szünetel.
Korlátozott vasúti forgal-
mat tartanak fenn Szegha-
lom—Gyoma, Körösszakál-
Vésztő és Békéscsaba—Gyu-
la állomások között.

Nagyarányú felkészülés az újabb tiszai árhullámra

(Folytatás az 1. oldalról.)
képesek legyenek feladatukat
ellátni. Ezt a fontos mun-
kát néhány helyen gyere-
kekre vagy könnyen fáradó
öregekre bízta. Szigorúan
megkövetelik a munkafe-
gyelmet és a helyzethez illő
magatartást a gépkocsive-
zőktől is, akik között nem
egy esetben akadt rend-
bontó.

A területi bizottság meg-
nyugvással vette tudomásul,
hogy a Csongrád megyei
lokalizációs töltések építése
hamarosan befejeződik. Az
iparkörzeteket és a települé-
seket védő gátak 440 ezer
köbméternyi földmunkájából
413 ezer köbméter elkészült.
Az illetékes szervek a bi-
zottság utasítására ismét
tervet készítenek a veszé-
lyeztetett területek lakossá-
gának védelmére, az esetle-
ges kitelepítésekre.

Jelentést tettek a tegnapi
munkaértekezleten a kárfel-

mérő, és helyreállítási al-
bizottságok is. A beérkezett
kárjelentéseket most össze-
gezik, majd megkezdik a be-
jelentések elbírálását.

A segélyek kiutalásáról
hamarosan intézkednek. Bi-
rálat tárgya volt azonban
bizonyos emberek értetlen
magatartása: néhányan
ugyanis ugyanott szeretnének
felépíteni házukat, ahol most
a fakadó vizek tönkre tették.
Ezek a területek a jövőben
építkezésre nem használha-
tók fel, mindenütt biztonsá-
gos portákat jelölnek ki a
károsultaknak. Az új ott-
hont építők akkor cseleked-
nek igazán helyesen, ha
többszintes társasházépítésbe
fognak, ehhez az építési for-
mához ugyanis a vállalatok
munkaerőt és gépeket tud-
nak adni, és zavartalan
anyagellátást garantálnak.
Az ezzel járó kedvezmények
igen meggyorsíthatják az
építkezéseket.

A szakszervezetek támogatják az árvízi műszakokat

A SZOT titkársága hétfőn
sajtótájékoztatót tartott,
melyen Somoskői Gábor, a
SZOT titkára több közérde-
kű kérdéssel tájékoztatta az
újságírókat. Foglalkozott a
fizikai dolgozók tehetséges
gyermekének továbbtanulási
problémáival, az ifjúság és a
nődolgozók helyzetével, a la-
káspolitikai kérdésekről. A
kongresszusi munkaverseny
kibontakozásáról szólva kü-
lönösen azoknak a kezdemé-
nyezéseknek a jelentőségét
hangsúlyozta, melynek célja,
hogy a vállalatok a nemzeti

jövedelem növelésével pó-
tolják az árvízkárokat. Bár
a szakszervezetek általában
ellenzik a szombati és va-
sárnapi túlmunkákat, most
támogatják az úgynevezett
árvízi műszakokat.

Végül a szakszervezetek
második félévi feladatait is-
mertette Somoskői Gábor.
Egyik legfontosabb teendő
most a negyedik ötéves terv
előkészítése. A szakszerve-
tek megfelelő javaslatokat
terjesztenek elő a dolgozókat
közvetlenül érintő kérdések-
ben.

A szakszervezet is ad segélyt

Ülést tartott a szolidaritási akcióbizottság

A szolidaritási akcióbizott-
ság tegnapi ülésén értékelte
a lakóterületi gyűjtés
eredményét, valamint fog-
lalkozott azzal a kérdéssel,
kik kaphatnak a Vöröské-
resztől gyorssegélyt, s mi le-
gyen a természetbeni juttatá-
sok sorsa. Ismeretes, hogy
félmilliónál több gyűlt eddig
össze a lakásokba bekopog-
tató gyűjtőpárok révén,
azonban tény, hogy a gyűj-
tés e formájának még csak
az elején vagyunk. A sze-
gedi járás községei, a makói
járásiak, a nyugdíjasok, há-
ziasszonyok még egyre je-
lentkeznek azzal, hogy a ká-
rosultak megsegítésére fel-
ajánlják forintjaikat. A válla-
latok, üzemek dolgozóinak
forintjai is szépen gyűlnek.
Július 12-ig a szakszervezetek
révén 8 millió 719 ezer 131
forintot fizettek be a köz-
ponti egyszámára, és 33 ezer
500 forint értékű ruhaneműt,
s 245 ezer 769 forint összegű
társadalmi munkát ajánlot-
ták fel a károsultak megse-
gítésére, a helyreállításra.

A gyorssegélyek kifizetése
során néhány nem jellemző,
de szélsőséges eset is előfor-
dult. Olyanok is kaptak a
városokban, községekben
működő akcióbizottságoktól
anyagi támogatást, akiket
nem illetett meg. Ez óvatossá-
gra intett, így néhol kissé
nehezen megy a segélyek, a
gyorssegélyek kifizetése, pe-
dig indokolt esetben az ak-
cióbizottságoknak ki kell fi-
zetniük az 500, illetve 3 ezer
forintot. Néhány napja szü-
letett meg a SZOT felhívása
is, melyet a Szakszervezetek
Csongrád megyei Tanácsa is
megkapott már: azok az üze-
mi dolgozók, akiknek házá-
tár érte, a szakszervezettől
is kaphatnak segélyt, ezer, il-
letve háromezer forint ösz-
szében, a kártól, illetve a
családi, szociális helyzettől
függetlenül.

A természetbeli juttatások,
a ruhanemű, a tisztálkodási
szerek elhelyezése gondot
okoz. Ugyanakkor a nagy
mennyiségben megérkező
élelmiszerek, illetve megérkező
élelmiszerek tárolása is.
Ezért a városi és járási taná-
csok segítségével értékesítik
őket, s a befolyt összeget a
Vöröskereszt központi egy-

számlájára fizetik be. Az
összegyűlt több millió forint
értékű takarót, lepedőt, ru-
háztartási cikkeket
továbbra is raktáron tartják.
Az akcióbizottság ülésén
szó esett még a kisiparosok
összegyűjtött forintjairól,
mely 148 ezer 980 forint. A
kisipari szövetkezetek
Csongrád megyei szövetségé-
től 553 ezer forint készpénz,
valamint 146 ezer 960 forint
értékű társadalmi munka
felajánlásáról is, mellyel a
helyreállításhoz kívánnak
hozzájárulni. A fogyasztási
szövetkezetek pedig ez ideig
500 ezer forintnál többet fi-
zettek be a központi egy-
számlára.

V. E.

Nőbizottságokat alakítanak a szegedi járásban

A Magyar Szocialista
Munkáspárt Központi Bi-
zottságának februári ülése
többek között tárgyalta a nők
politikai, szociális helyzeté-
ről és az ezzel kapcsolatos
további feladatokról. Az
ülésről kiadott közlemény
leszövegi, hogy a mai körü-
lmények változásokat igé-
nyelnek a nők közötti mun-
kában, a párttestületek, a
pártszervezetek munkamó-
dszerében; hatékonyabb irá-
nyításra, koordinálásra van
szükség. A nőkérdéssel való
foglalkozást a mindennapi
pártmunka részévé kell ten-
ni — mondja a közlemény
—, mert ez előfeltétele, hogy
össztársadalmi ügyé válják.

E határozat értelmében
hívták össze tegnap délelőtti-
re Szegeden a járási nőta-
nács ülését. Dr. Bodó Ist-
vanné titkár méltatta a KB
állásfoglalásának jelentősé-
gét.

Tóth Mihályné, a Vörös-
kereszt járási titkára és

Szeged a negyedik ötéves terv küszöbén

Minden bizonnyal érdekli a szegedie-
ket, mire mentünk eddig az egész-
ségügyi, szociális ellátottsággal, s
hová szándékozunk eljutni a negyedik öt-
éves terv folyamán. A szocializmus fogal-
mába nagyon is beletartozik, hogy a dol-
gozó ember betegsége esetén magas szín-
vonalú gyógykezelésre számíthat, magától
értetődően örököndek egészsége felett, te-
hát az a bizonyos borítékban kívüli jutta-
tás, amelyről oly sok szó esik mostanában,
megkönnyíti, biztonságosabbá és nyugod-
tabbá teszi az életét. Az anyák számára
nem közömbös az sem, hogy miközben ők
dolgoznak, hogyan gondoskodnak apró
gyermekükről, tehát van-e a városban
megfelelő számú, jól felszerelt bölcsőde,
napközi otthon, óvoda, ahol elhelyezheti.

Kezdjük a körzetorvosi ellátással. A
számok vallomása szerint országosan ezen
a téren is előre léptünk. A körzeti orvosi
rendelőket meglepően sokan, évente 40
milliónyian keresik fel az országban. Az
összehasonlító adatok azonban azt is el-
mondják, hogy Szegeden romlott a hely-
zet. Két évvel ezelőtt Debrecenben jutott
legtöbb lakos egy orvosi körzetre, 1967-
ben pedig Szeged foglalja el az utolsó he-
lyet azzal, hogy egy orvos 3420 fős kör-
zettel számol. Igaz, négyezer lakosú kör-
zetek is jócskán vannak Magyarországon,
amelyeknek számát az Egészségügyi Mí-
nisztérium igyekszik csökkenteni, de Szeged
számára ez sovány vigasz. A tizenhat
körzetorvosi rendelő hiába helyezkedik el
a városban általában az igények szerint,
ha a páciensek nagy száma miatt egyik-
másik helyen minimális idő jut a betegek
megvizsgálására. Öröndetes, hogy az új-
szegedi Korondi utcában hamarosan új
orvosi rendelő kezd meg működését, to-
vábbá Tarjánba is tervez ilyen a városi
tanács.

Szegeden egyetlen rendelőintézet műkö-
dik, amely nemcsak a város lakosságának
szakorvosi ellátásáról gondoskodik, hanem
— a járási rendelőintézet építésének elhü-
ződése miatt — kénytelen fogadni a kör-
nyező községekből bejáró betegeket is. A
zsúfoltságot úgy iparkodnak csökkenteni,
hogy az orvosi körzetekben is végeznek
szakrendelést, sőt, nem egy helyen labo-
ratórium, belgyógyászati vizsgálatokat is.
Nagy csoda, hogy mindennek ellenére a
szakorvosi óraszámok növelésével, az 1966.
évi 6,6 percről 1969-ben sikerült 8,4 perc-
re növelni az egy beteg gyógykezelésére
fordított átlagos időt.

Nem valami rózsás a helyzet a fekvő-
beteg-ellátásban sem. Szegeden a gyógyin-
tézeti ágyak száma közel kétezer, ami
azért is kevés, mert Csongrád megye ha-
tárain kívülről is tömegesen jönnek ide a
betegek. Különben is, a városban 1967-ben
29,6 kórházi, klinikai férőhellyel jutott
kevesebb tízezer lakosra, mint 1960-ban.
Reméljük, hamarosan kedvezőbbé válik ez
a helyzet. Az egészségügyi miniszter leg-
utóbbi tájékoztatása szerint ugyanis az el-
múlt két ötéves tervben ott szorgalmazták
a kórházi ágyak beállítását, ahol még nem
volt. Ennek a periódusnak most a végére
értünk. A negyedik ötéves tervben a na-

gyobb gyógyintézetekben kívánják növelni
a férőhelyek számát, ami darabonként —
a hozzá szükséges felszereléssel, szakor-
vosi munkával együtt — mintegy 400 ezer
forintba kerül.

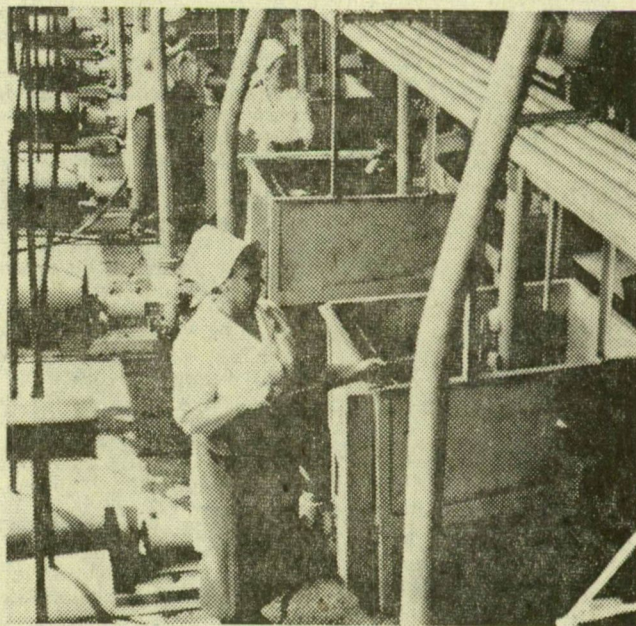
Az átlagosnál jobban állunk a bölcsődei
ellátottság dolgában. Összehasonlítva a
négy megyei város adatait, 1967-ben Bu-
dapest után itt jutott legtöbb bölcsődei
férőhely tízezer lakosra: Pécsen 44,5, Deb-
recenben 46,8, Miskolcon 49,4, Szegeden
51,7. A Szegeden működő tizennyolc böl-
csőde ennek ellenére kevés, mert a fel-
vételek iránt rohamosan nőnek az igények.
Elhelyezkedésük elég arányos a város te-
rületén, a kihasználtságban mégis jelen-
tős eltérések mutatkoznak. Legtöbb a gye-
rek a Rigó utcai üzemi, valamint a Tápéi
sori területi bölcsődében, és még néhány
helyen. Mivel az üzemi bölcsődék általá-
ban zsúfoltabbak, nem ártana, ha az ér-
dekelte vállalatok saját pénzükből gondos-
kodnának több elhelyezési lehetőségről.
Egyébként a helyzet javítása céljából még
ebben az évben átadnak egy új, 40 férő-
helyes bölcsődét az Ilona utcában. És a
szociális otthonok? Itt 1967-hez képest
kevesebb az ágyak száma, a petőfitelepi
otthont azonban még az idén 50 férőhely-
lyel bővíteni akarják. A Mátyás téri ot-
thon viszont annyira elavult már, hogy
felújítani sem érdemes.

A városi tanács alaposan megvizsgálva
az egészségügyi szociális helyzetet, vázla-
atosan megjelölte a negyedik ötéves terv-
ben elvégzendő feladatokat. Az elgondo-
lások szerint szükség van új körzetorvosi
rendelőkre, különösen a munkáslakta ke-
rületekben. A megelőkvet korszerűsíteni
kell, mert többségük nem felel meg a kö-
vetelményeknek. A színvonalasabb orvosi
ellátás érdekében pedig valószínűleg az
Egészségügyi Minisztérium elgondolását
érvényesítik, amely szerint nem azt a kör-
zeti orvost honorálják legjobban, aki leg-
több beteget kezel, hanem azt, aki úgy bá-
nlik velük, hogy nem mennek el más kör-
zetbe gyógyíttatni magukat. A rendelőin-
tézet felújítása aligha halasztható továb-
b, sőt, az is indokolt, hogy a város különbö-
ző részén három-négy, úgynevezett törpe-
rendelő épüljön. Megvizsgálandó, hogyan
és miből lehet új szociális otthont terem-
teni, tekintettel az egyre rosszabbodó kö-
rülményekre. Nagy szükség lenne ideg- és
elmebetegek számára is szociális otthon-
ra, mert ilyen intézménye nincs a város-
nak.

Mivel megállapítható, hogy az I. Kör-
ház 160 éves épülete elavult és kor-
szerűtlen, felújítása nem gazdasá-
gos, ideje új kórház építését is számításba
venni. Úgyisintén megoldásra vár a moz-
gásszervi betegek intézeti kezelése is, mert
elhelyezésük a belgyógyászati ágyakat ter-
heli. A fekvőbeteg-ellátás javítását szol-
gálná egy 90 férőhelyes ideg-elme pavilon
építése is a negyedik ötéves tervben.
Ugyancsak az 1971-től kezdődő tervidő-
szakban szándékoznak felépíteni Tarján-
ban egy 80 férőhelyes bölcsődét. (Folytat-
juk.)

F. NAGY ISTVÁN

Borsószezon

Megkezdődött a borsószezon a Szegedi Konzervgyárban.
Idén 100 vagonnal több borsót tartósítanak, mint tavaly.
Most kezdődik meg a magyar szabadalom alapján készült
osztott hidrosztatikus sterilizáló gép kísérleti üzemeltetése is.
Az eddigi vizsgálatok technológiai eredményei igen biztatóak

KEDD,
1970. JÚNIUS 16.

DÉLMAGYARORSZÁG 3